

LATVIJAS REPUBLIKAS MINISTRU KABINETS

20.02.2007

Noteikumi nr. 133

Rīgā

Noteikumi par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām

(prot. Nr.14 10.§)

Izdoti saskaņā ar likuma
"Par nodokļiem un nodevām"
28.¹ panta ceturto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka tehniskās prasības nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektroniskajām ierīcēm un iekārtām.

2. Latvijā var piedāvāt nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektroniskās ierīces un iekārtas, kuras atbilstoši normatīvajiem aktiem ražotas vai laistas apgrozībā kādā no Eiropas Savienības dalībvalstīm vai Turcijā vai kuras atbilstoši normatīvajiem aktiem ražotas kādā no Eiropas Ekonomikas zonas valstīm.

3. Ar nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektroniskajām ierīcēm un iekārtām – kases aparātiem, kases sistēmām, specializētām ierīcēm un iekārtām – nodokļu un citu maksājumu aprēķināšanas un uzskaites nodrošināšanai reģistrē samaksu, kas saņemta par darījumiem skaidrā naudā, ar maksājumu kartēm, viedkartēm vai citiem maksājuma apliecinājumiem (piemēram, dāvanu kartes, čeki, taloni un tamlīdzīgi apliecinājumi, ka veikts norēķins par darījumu).

4. Nodokļu un citu maksājumu aprēķināšanai un uzskaiti izmanto kases aparātus, kases sistēmas, specializētās ierīces un iekārtas, kuras nodrošina šajos noteikumos fiskālajai uzraudzībai noteiktās tehniskās prasības, kā arī prasības, kas noteiktas normatīvajos aktos par:

- 4.1. iekārtu elektrodrošību;
- 4.2. iekārtu elektromagnētisko saderību;
- 4.3. metroloģiskajām prasībām mērinstrumentiem;
- 4.4. metroloģiskajām prasībām taksometra skaitītājiem;
- 4.5. mērīšanas līdzekļu atkārtoto verificēšanu, verificēšanas sertifikātiem un verificēšanas atzīmēm;
- 4.6. pasažieru pārvadāšanu ar vieglajiem taksometriem.

II. Kases aparātu un kases sistēmu obligātās tehniskās prasības

5. Kases aparāts (slēgta elektroniska ierīce) ar tajā iebūvētu neizmaināmu programmu autonomi nodrošina darījumu reģistrēšanu un reģistrēto darījumu kopsummā naudas izteiksmē saglabāšanu tā atmiņā augošā secībā. Kases aparātam ir nedzēšama elektroniskā atmiņa vai nedzēšama elektroniskā un fiskālā atmiņa.

6. Kases sistēma (atvērta, ar nepieciešamajām papildu ierīcēm savienota elektroniska ierīce) ar tajā esošu programmu nodrošina darījumu reģistrēšanu un reģistrētās darījumu kopsummā naudas izteiksmē saglabāšanu tās atmiņā augošā secībā. Kases sistēmai ir fiskālā atmiņa un nedzēšama elektroniskā atmiņa.

7. Kases aparāta nedzēšamā elektroniskā atmiņa atbilst šādām prasībām:

7.1. ir ievietota nedzēšamās elektroniskās atmiņas blokā;

7.2. tās dati nav izdzēšami vai maināmi bez iejaukšanās nedzēšamās elektroniskās atmiņas bloka konstrukcijā;

7.3. tā ir energoneatkarīga – tās darbība tiek nodrošināta no autonoma enerģijas avota – un nedzēšas, ja tiek pārtraukta elektroenerģijas piegāde no elektrotīkla, un nodrošina atmiņā ierakstītās informācijas saglabāšanu vismaz 30 diennaktis;

7.4. atmiņas ietilpība nodrošina, lai tiktu uzkrāta un saglabāta ne mazāk kā triju gadu informācija.

8. Kases sistēmas nedzēšamā elektroniskā atmiņa atbilst šādām prasībām:

8.1. ir ievietota elektroniskās atmiņas blokā, kas atrodas fiskālās atmiņas blokā;

8.2. tā ir energoneatkarīga – tās darbība tiek nodrošināta no autonoma enerģijas avota;

8.3. ja netiek nodrošināta pietiekama elektroenerģijas piegāde, saglabā informāciju par pēdējo reģistrēto darījumu un atjauno datus pēc elektroenerģijas piegādes atjaunošanas;

8.4. atmiņas ietilpība nodrošina informācijas uzkrāšanu un saglabāšanu vismaz 32 kilobaitu apjomā.

9. Kases aparātu un kases sistēmu fiskālā atmiņa atbilst šādām prasībām:

9.1. ir ievietota fiskālās atmiņas blokā;

9.2. ietilpība ir vismaz 128 kilobaiti;

9.3. tās dati ir neizdzēšami un tos var iznīcināt, tikai mehāniski iznīcinot fiskālās atmiņas bloku;

9.4. pēc dienas (perioda) finanšu pārskata – pārskats par periodu, pēc kura datiem aizpilda kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas žurnālu (turpmāk – Z pārskats), – izdrukāšanas tajā saglabā Z pārskata numuru, izdrukāšanas datumu un laiku, darījumu kopsummā naudas izteiksmē un nedzēšamajā elektroniskajā atmiņā ierakstīto darījumu kopsummā naudas izteiksmē;

9.5. kases sistēmas fiskālajā atmiņā saglabātā informācija ir nolasāma ar datu nesēja palīdzību.

10. Kases sistēmas fiskālās atmiņas bloks ir apvalkā un atrodas sistēmas centrālās vadības blokā ar programmnodrošinājumu, kas nodrošina kases sistēmas centralizētu vadību.

11. Kases sistēmas programma atbilst šādām prasībām:

11.1. tai ir pašidentificēšanās režīms (ievietojot datorā datu nesēju, kases sistēmas programma tiek salīdzināta ar datu nesējā saglabāto programmu, tādējādi dodot iespēju atklāt programmas neatbilstību datu nesējā saglabātajai programmai);

11.2. fiskālās atmiņas dati tiek izmantoti kontroles finanšu pārskata pārbaudes brīdī (turpmāk – X pārskats) un Z pārskata izdrukāšanai;

11.3. ir nobloķēta iespēja pārlādēt kases sistēmas centrālās vadības bloku tā darbības laikā un mainīt programmu (ieprogrammējot rekvizītus atbilstoši šo noteikumu prasībām), nesaglabājot darījumu kopsummu naudas izteiksmē nedzēšamajā elektroniskajā atmiņā un fiskālajā atmiņā;

11.4. tā bloķē kases sistēmu, ja notiek mēģinājums atvienot fiskālās atmiņas bloku, kases čeku lenti vai kontrollenti.

12. Kases aparātam un kases sistēmai ir šāds aprīkojums:

12.1. kasiera operatora displejs un pircēja displejs – ierīce preču un pakalpojumu cenu, saņemtās samaksas un citas informācijas norādīšanai. Pircēja displeju novieto tā, lai pircējs varētu redzēt uz displeja norādīto informāciju;

12.2. papīra kontrollente un tās uztīšanas mehānisms un uztvērējmehānisms;

12.3. papīra lente kases čeku un pārskatu drukāšanai;

12.4. drukas ierīce kases čeku, pārskatu un kontrollentes drukāšanai;

12.5. naudas kaste. Ja kases aparāta vai kases sistēmas konstrukcijā nav paredzēta naudas kaste, kases aparāta vai kases sistēmas lietošanas vietā ierīko atsevišķu naudas kasti.

13. Kases sistēmai papildus šo noteikumu 12.punktā minētajam ir šāds aprīkojums:

13.1. ierīce, kas nodrošina, lai tiktu pabeigta uzsāktā darījuma reģistrēšana un uzsāktais darījums tiktu saglabāts fiskālajā atmiņā, ja netiek nodrošināta pietiekama elektroenerģijas piegāde;

13.2. aizsargsistēma, kas nepieļauj patvaļīgu iejaukšanos kases sistēmas programmā.

14. Kases aparāts un kases sistēma ir pieslēdzama elektrotīklam. Pārnēsājамie kases aparāti darbojas no autonoma enerģijas avota.

15. Uz kases aparāta korpusa ir neizdzēšams šasijas numurs.

16. Uz kases sistēmas attiecīgās ierīces vai iekārtas, kurā ievietots centrālās vadības bloks, ir uzlīme ar neizdzēšamu Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē saņemtu identifikācijas kodu un izgatavotāja piešķirtu fiskālās atmiņas bloka identifikācijas numuru vai apkalpojošā dienesta piešķirtu numuru, ja fiskālās atmiņas bloka identifikācijas numuru nav piešķīris izgatavotājs.

17. Numurētas stingrās uzskaites plombas, kuras saņemtas Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē (turpmāk – plombas), ir uzliktas tā, lai nebūtu iespējams patvarīgi mainīt kases aparāta vai kases sistēmas konstrukciju un programmu, un uzlīmētas uz:

- 17.1. kases aparāta korpusa;
- 17.2. nedzēšamās elektroniskās atmiņas bloka;
- 17.3. fiskālās atmiņas bloka;
- 17.4. kases sistēmas centrālās vadības bloka;
- 17.5. visām savienojuma vietām ar papildu ierīcēm, kuras saistītas ar programmas darbu.

18. Kases aparāta un kases sistēmas konstrukcija nodrošina:

18.1. saimnieciskajai darbībai atbilstošu pievienotās vērtības nodokļa likmju skaita ieprogrammēšanu, bet ne mazāk par divām pievienotās vērtības nodokļa likmēm;

18.2. X pārskata un Z pārskata drukāšanu valsts valodā;

18.3. kases čeku – darījumu apliecinošo dokumentu (kas apliecina darījuma reģistrēšanu kases aparātā vai kases sistēmā) izdrukāšanu valsts valodā;

18.4. uzraksta "kopija" norādīšanu uz kases čeka kopijas, ja iespējams to izdrukāt;

18.5. visu izdrukāto kases čeku, X pārskata un Z pārskata rekvizītu (izņemot šo noteikumu 19.1., 20.1., 36.1. un 37.1.apakšpunktā minēto rekvizītu) precīzu atveidi kontrollentē;

18.6. kases čeku, kontrollenšu un pārskatu izdrukāšanu tehniski noturīgā veidā, lai tajos norādītā informācija nezustu visā glabāšanas laikā.

19. Kases aparāta vai kases sistēmas konstrukcija nodrošina šādu rekvizītu norādīšanu X pārskatā un Z pārskatā:

19.1. kases aparāta vai kases sistēmas lietotāja nosaukums (fiziskai personai – vārds, uzvārds), nodokļu maksātāja reģistrācijas kods (ar pievienotās vērtības nodokli apliekamai personai – Valsts ieņēmumu dienesta piešķirtais ar pievienotās vērtības nodokli apliekamās personas numurs) un juridiskā adrese (fiziskai personai – deklarētā dzīvesvieta);

19.2. pārskata veids (X pārskats vai Z pārskats), numurs (tikai Z pārskatam), datums un izdrukāšanas laiks;

19.3. reģistrēto darījumu kopsumma naudas izteiksmē;

19.4. reģistrēto darījumu kopsummas naudas izteiksmē sadalījums pa kases aparāta vai kases sistēmas nodaļām – kases aparāta un kases sistēmas konstrukcijā darījumu reģistrācijai izveidotām nodaļām, kurās reģistrētās darījumu kopsummas naudas izteiksmē X pārskatā un Z pārskatā norāda atsevišķi;

19.5. reģistrēto darījumu kopsummas naudas izteiksmē sadalījums pa norēķinu veidiem (skaidrā naudā, bezskaidrā naudā, ar citiem norēķinu apliecinājumiem);

19.6. reģistrēto darījumu kopsummas naudas izteiksmē sadalījums pa piemērotajām pievienotās vērtības nodokļa likmēm;

19.7. aprēķinātā pievienotās vērtības nodokļa summa sadalījumā pa piemērotajām likmēm;

19.8. maiņas nauda – kases aparātā vai kases sistēmā darījumu reģistrācijas nodrošināšanai reģistrētā naudas summa;

19.9. izmaksātā nauda – kases aparātā vai kases sistēmā reģistrētā izmaksātā naudas summa (piemēram, par taras iepirkšanu un klientiem, kuri izmanto maksājumu kartes);

19.10. anulēto darījumu kopsumma, tai skaitā par anulētajiem darījumiem atmaksātā nauda (kases aparātiem un kases sistēmām, kuru konstrukcija nodrošina izdrukāto kases čeku anulēšanu);

19.11. inkasētā nauda – kases aparātā vai kases sistēmā reģistrētā izņemtā un kasē vai bankā iemaksātā vai inkasatoram nodotā naudas summa;

19.12. skaidrās naudas summa kases aparāta vai kases sistēmas naudas kastē pārskata izdrukāšanas brīdī;

19.13. nedzēšamajā elektroniskajā atmiņā vai fiskālajā atmiņā saglabātās reģistrētās samaksas kopsumma (tikai Z pārskatam);

19.14. kases aparāta pilns šasijas numurs, bet kases sistēmām – kases sistēmas identifikācijas kods un fiskālās atmiņas bloka numurs.

20. Kases aparāta un kases sistēmas konstrukcija nodrošina šādu rekvizītu norādīšanu kases čekā:

20.1. kases aparāta vai kases sistēmas lietotāja nosaukums (fiziskai personai – vārds, uzvārds), nodokļu maksātāja reģistrācijas kods (ar pievienotās vērtības nodokli apliekamai personai – Valsts ieņēmumu dienesta piešķirtais ar pievienotās vērtības nodokli apliekamās personas numurs) un juridiskā adrese (fiziskai personai – deklarētā dzīvesvieta);

20.2. dokumenta nosaukums – čeks –, tā numurs, datums un izdrukāšanas laiks. Čekus numurē augošā secībā, un numerācija nedrīkst atkārtoties vienas darbadienas laikā. Ja čeku numerācija darbadienas laikā pēc Z pārskata izdrukāšanas ir jāsāk no sākuma, kases čekā papildus norāda Z pārskata numuru;

20.3. kases aparāta vai kases sistēmas nodaļas numurs vai nosaukums;

20.4. darījuma (preces (pakalpojuma) vai preču (pakalpojumu) grupas) nosaukums un pievienotās vērtības nodokļa zīme (cipars, burts vai cita pazīme, kas norāda, ka attiecīgajai precei (pakalpojumam) vai preču (pakalpojumu) grupai ir piemērojama konkrētā nodokļa likme vai nodoklis nav piemērojams), kā arī daudzums un cena;

20.5. piemērotā pievienotās vērtības nodokļa likme;

20.6. reģistrēto darījumu summa naudas izteiksmē (atsevišķi pa piemērotajām pievienotās vērtības nodokļa likmēm) bez pievienotās vērtības nodokļa;

20.7. pievienotās vērtības nodokļa summa (atsevišķi pa piemērotajām pievienotās vērtības nodokļa likmēm);

20.8. reģistrēto darījumu kopsumma naudas izteiksmē;

20.9. piešķirtās atlaides naudas izteiksmē, ja tādas ir;

20.10. norēķinu veids;

20.11. norēķinoties saņemtās naudas summa;

20.12. norēķinoties izdotās skaidrās naudas summa (atlikums);

20.13. kases aparāta pilns šasijas numurs, bet kases sistēmām – kases sistēmas identifikācijas kods un fiskālās atmiņas bloka identifikācijas numurs.

21. Kases aparāts un kases sistēma nodrošina izmaksātās un atmaksātās skaidrās naudas reģistrēšanu atsevišķās nodaļās.

22. Kases aparāts un kases sistēma, kas veic kases čeku anulēšanas operācijas, nodrošina anulējošā čeka drukāšanu. Čeka izdrukā norāda šo noteikumu 20. punktā minētos rekvizītus.

23. Ja papildus kases čekam tiek noformēta pavadzīme (to noformē normatīvajos aktos par pavadzīmju lietošanu noteiktajā kārtībā) vai cits attaisnojuma dokuments (to noformē atbilstoši grāmatvedību regulējošo normatīvo aktu prasībām), kases aparāts un kases sistēma nodrošina, lai kases čekā papildus šo noteikumu 20.punktā minētajiem kases čekā norādāmajiem rekvizītiem tiktu norādīta attiecīgā dokumenta sērija, numurs, datums, pirkuma vai pakalpojuma kopējā summa bez pievienotās vērtības nodokļa, kā arī atsevišķi pievienotās vērtības nodokļa summa un kopējā summa ar pievienotās vērtības nodokli.

24. Kases aparāts un kases sistēma, kas veic valūtas konvertācijas aprēķinu, papildus šo noteikumu 19.punktā minētajiem X pārskatā un Z pārskatā norādāmajiem rekvizītiem norāda saņemtās valūtas summu pa valūtas veidiem, attiecīgās valūtas ekvivalentu un kopsummu Latvijas Republikas naudas vienībās.

25. Kases aparāts un kases sistēma, kas veic valūtas konvertācijas aprēķinu, papildus šo noteikumu 20.punktā minētajiem kases čekā norādāmajiem rekvizītiem norāda valūtas nosaukumu (šifru) un daudzumu, valūtas kursu (cenu), saņemtās valūtas ekvivalentu un izsniegto naudas atlikumu Latvijas Republikas naudas vienībās.

26. Kases sistēmas programma, kura nodrošina kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas žurnāla elektronisku kārtošanu, atbilst normatīvajos aktos par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju noteiktajām prasībām un nodrošina atmiņā saglabātās informācijas norādīšanu elektroniski sagatavotajā žurnālā.

27. Kases aparātu un kases sistēmu drošības apsvērumu dēļ konkrētajā kases aparāta vai kases sistēmas uzstādīšanas vietā var aprīkot ar papildu naudas kasti.

III. Speciālās tehniskās prasības degvielas mazumtirdzniecībā izmantojamām kases sistēmām

28. Degvielas uzpildes stacijas kases sistēma atbilst šo noteikumu II nodaļā un šajā nodaļā noteiktajām tehniskajām prasībām, kā arī normatīvajiem aktiem par akcīzes preču aprites kārtību un normatīvajiem aktiem par metroloģiskajām prasībām šķidrums mērsistēmām, izņemot ūdeni.

29. Degvielas uzpildes stacijas kases sistēmas konstrukcija nodrošina darījumu reģistrēšanu, kā arī degvielas uzpildes stacijā esošo degvielas krājumu uzskaiti un automātisku degvielas izsniegšanas procesa vadīšanu ar vienotā sistēmā saslēgtām nepieciešamajām ierīcēm un iekārtām.

30. Automātiskās degvielas uzpildes stacijas kases sistēma (slēgta degvielas uzpildes stacijas kases sistēma) nodrošina degvielas izsniegšanu un saņemtās samaksas reģistrāciju bez kasiera operatora līdzdalības.

31. Degvielas uzpildes stacijas kases sistēmai ir šāds papildu aprīkojums:

31.1. centrālās vadības bloks ar programmnodrošinājumu, kas nodrošina degvielas uzpildes stacijas kases sistēmas centralizētu vadību;

31.2. degvielas uzpildes automāti, kuriem ir piešķirts numurs degvielas uzpildes stacijas kases sistēmā un kuru savienotājkabeļi, kas savieno ar degvielas uzpildes stacijas kases sistēmu, ir noplombēti. Degvielas uzpildes automāts ir degvielas uzpildes aparāts, kura pašapkalpošanās iekārta kontrolē sankcionētu degvielas izsniegšanu, kuras pamatā ir klienta darbība;

31.3. degvielas uzpildes stacijas kases sistēmas vadības pults, kas atrodas kasiera operatora centrālajā darba vietā (izņemot automātiskās degvielas uzpildes stacijas kases sistēmas) un kuras klaviatūra funkcionāli nodrošina degvielas uzpildes automāta ieslēgšanu vienlaikus ar darījuma reģistrēšanu degvielas uzpildes stacijas kases sistēmā, kā arī nodrošina kases čeka drukāšanu. Kasiera operatora centrālo darba vietu var aprīkot ar kasieru operatoru papildu darba vietām;

31.4. programmas, kas nodrošina, lai pievienotās vērtības nodokļa likmju, degvielas cenu, kā arī degvielas uzpildes stacijas kases sistēmā uzstādīto degvielas uzpildes automātu konfigurācijas maiņu varētu veikt tikai pēc Z pārskata izdrukāšanas pirms darījumu atsākšanas. Automātiskajās degvielas uzpildes stacijās viena litra degvielas cenu var mainīt, neizdrukājot Z pārskatu;

31.5. kontroles mehānisms, kurš automātiski bloķē kases čeka un pārskatu drukāšanu, ja beigusies šo noteikumu 12.3.apakšpunktā minētā papīra lente. Kontroles mehānisms izveidots tā, lai kasieris operators vai citas personas nevarētu šo mehānismu patvarīgi atslēgt.

32. Automātiskās degvielas uzpildes stacijas kases sistēma ir aprīkota ar vienu no šo noteikumu 12.1.apakšpunktā minētajiem displejiem.

33. Degvielas uzpildes stacijas kases sistēma papildus nodrošina:

33.1. saņemtās degvielas un automātisku izsniegtās degvielas uzskaiti atsevišķi no citu preču un pakalpojumu uzskaites;

33.2. konfigurāciju, kurā nodrošināta degvielas uzpildes automāta numura atbilstība pārdodamās degvielas veidam, viena litra degvielas cenai un impulsu skaitam uz vienu degvielas litru, ja degvielas uzpildes stacijas kases sistēma strādā litru impulsu nolasīšanas režīmā;

33.3. degvielas uzpildes automāta ieslēgšanu un degvielas izsniegšanu vienlaikus ar darījuma reģistrāciju degvielas uzpildes stacijas kases sistēmā un nodrošina kases čeka drukāšanu no degvielas uzpildes stacijas kases sistēmas vadības pults;

33.4. visu degvielas uzpildes automātu bloķēšanu un degvielas izsniegšanas pārtraukšanu, ja degvielas uzpildes stacijas kases sistēmas darbs traucēts vai kāds no degvielas uzpildes stacijas kases sistēmas darbības posmiem atslēgts, kā arī ja notiek nesankcionēta iejaukšanās degvielas uzpildes stacijas kases sistēmas programmā;

33.5. speciālu procedūru programmā, kas kontrolē degvielas uzpildes stacijas kases sistēmā reģistrēto datu saglabāšanu atmiņā katrā degvielas uzpildes stacijas kases sistēmas ieslēgšanas reizē, pēc katras pabeigtas operācijas, kā arī strāvas sprieguma avārijas krituma gadījumā. Ja datu saglabāšana ir traucēta, degvielas uzpildes stacijas kases sistēma automātiski bloķējas;

33.6. Z pārskatam noteiktās informācijas saglabāšanu nedzēšamajā elektroniskajā atmiņā, ja degvielas uzpildes stacijas kases sistēmas darbības laikā neparedzēti tiek pārtraukta elektroenerģijas piegāde;

33.7. informācijas par degvielas cenu maiņu izdruku kontrollentē (izņemot automātiskās degvielas uzpildes stacijas kases sistēmu);

33.8. informācijas par degvielas krājumu papildināšanu izdruku kontrollentē;

33.9. lai dati par programmnodrošinājuma maiņu vai modificēšanu tiktu reģistrēti degvielas uzpildes stacijas kases sistēmā vai automātiskajā degvielas uzpildes stacijā – kontroles datu nesējā;

33.10. šo noteikumu 33.2.apakšpunktā noteikto konfigurācijas parametru izmaiņu izdruku kases čekā, X pārskatā, Z pārskatā un kontrollentē;

33.11. kases čekos, kontrollentēs un pārskatos norādītās informācijas atbilstību faktiski izsniegtās un degvielas uzpildes stacijas kases sistēmā reģistrētās degvielas daudzumiem un cenām;

33.12. darbu iepriekšējās samaksas vai pēcmaksas režīmā.

34. Degvielas uzpildes stacijas kases sistēma, strādājot iepriekšējās samaksas režīmā, nodrošina:

34.1. degvielas uzpildes automāta ieslēgšanu un degvielas izsniegšanu atbilstoši pircēja pasūtītajam un degvielas uzpildes stacijas kases sistēmā reģistrētajam (pasūtītajam) degvielas daudzumam;

34.2. automātisku izsniegtās degvielas daudzuma aprēķinu pēc tam, kad kasieris operators (automātiskās degvielas uzpildes stacijas kases sistēmas degvielas uzpildes automāts) tajā ir reģistrējis degvielas uzpildes automāta numuru un saņemto naudas summu, vai izsniegtās degvielas vērtības aprēķinu pēc tam, kad kasieris operators (automātiskās degvielas uzpildes stacijas kases sistēmas degvielas uzpildes automāts) reģistrējis degvielas uzpildes automāta numuru, degvielas cenu un daudzumu;

34.3. automātisku reģistrētā darījuma (sākotnēji izdrukātā kases čeka) anulēšanu, vienlaikus izdrukājot kases čeku par faktiski izsniegto degvielas daudzumu, ja pircējs pasūtīto degvielas daudzumu nevar saņemt (izņemot automātiskās degvielas uzpildes stacijas kases sistēmas).

35. Ja degvielas uzpildes stacijas kases sistēmā ir degvielas uzpildes automāts ar neatkarīgu programmu, degvielas uzpildes stacijas kases sistēma nodrošina šī degvielas uzpildes automāta faktiski izsniegtās degvielas daudzuma kontroli un reģistrāciju.

36. Degvielas uzpildes stacijas kases sistēma nodrošina šādu papildu rekvizītu norādīšanu X pārskatā un Z pārskatā:

36.1. degvielas uzpildes stacijas nosaukums un adrese;

36.2. katra veida degvielas atlikums litros Z pārskata perioda sākumā;

36.3. katra veida degvielas krājumu papildinājums, kā arī jebkuras katra veida degvielas daudzuma izmaiņas (korekcijas) Z pārskata periodā attiecīgi X pārskata vai Z pārskata izdrukāšanas brīdī;

36.4. katra veida degvielas atlikums litros attiecīgā X pārskata vai Z pārskata izdrukāšanas brīdī;

36.5. pārdotās (izsniegtās) degvielas kopsumma naudas izteiksmē;

36.6. katra pārdotās (izsniegtās) degvielas veida vērtība naudas izteiksmē un daudzums litros pa norēķinu veidiem un reģistrētās samaksas kopsumma naudas izteiksmē par katru norēķinu veidu.

37. Degvielas uzpildes stacijas kases sistēma nodrošina šādu papildu rekvizītu norādīšanu kases čekā:

37.1. degvielas uzpildes stacijas nosaukums un adrese;

37.2. degvielas uzpildes automāta numurs;

37.3. pārdotās degvielas nosaukums, daudzums un vienības cena.

38. Automātiskās degvielas uzpildes stacijas kases sistēma nodrošina kases čeka izsniegšanu pircējam pēc tā pieprasījuma. Automātiskās degvielas uzpildes stacijas kases sistēma nodrošina šajos noteikumos minēto kases čekā, X pārskatā un Z pārskatā norādāmo rekvizītu norādīšanu kontrollentē neatkarīgi no tā, vai pircējs ir saņēmis kases čeku. Automātiskās degvielas uzpildes stacijas kases sistēma papildus degvielas uzpildes stacijas kases sistēmām noteiktajām prasībām nodrošina arī skaidrā naudā saņemto nominālu uzskaiti.

39. Degvielas uzpildes stacijas kases sistēma nodrošina šādu Z pārskata papildu rekvizītu saglabāšanu fiskālajā atmiņā:

39.1. katra pārdotās (izsniegtās) degvielas veida vērtība naudas izteiksmē un daudzums litros par katru norēķinu veidu;

39.2. pārdotās (izsniegtās) degvielas kopējā vērtība naudas izteiksmē;

39.3. reģistrētās samaksas kopsumma naudas izteiksmē par pārdotajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem (izņemot degvielu), ja degvielas uzpildes stacijā citu preču un pakalpojumu sniegšanu reģistrē ar termināļiem, kuri ietilpst sistēmā;

39.4. reģistrētās samaksas kopsumma naudas izteiksmē sadalījumā pa piemērotajām pievienotās vērtības nodokļa likmēm;

39.5. aprēķinātā pievienotās vērtības nodokļa summa sadalījumā pa pievienotās vērtības nodokļa likmēm.

IV. Speciālās tehniskās prasības pasažieru transportlīdzekļos, autoostās un dzelzceļa stacijās izmantojamiem kases aparātiem un kases sistēmām

40. Pasažieru transportlīdzekļos, izņemot vieglos taksometrus, autoostās un dzelzceļa stacijās izmanto kases aparātus un kases sistēmas, kas atbilst šo noteikumu II nodaļā noteiktajām un šādām tehniskajām prasībām:

40.1. šo noteikumu 20.2.apakšpunktā minētā dokumenta nosaukuma – čeks – vietā norāda dokumenta nosaukumu – biļete;

40.2. biļetē papildus nodrošina, lai tiktu norādīti nozari reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktie obligātie rekvizīti;

40.3. biļetē, X pārskatā un Z pārskatā šo noteikumu 19.7. un 20.7.apakšpunktā minētos rekvizītus var neuzrādīt atsevišķi, bet ietvert darījuma summā, ja to nosaka pievienotās vērtības nodokli reglamentējošie normatīvie akti.

V. Speciālās tehniskās prasības pārnēsājamiem kases aparātiem ar elektronisko kontrollenti

41. Pārnēsājamais kases aparāts ar elektronisko kontrollenti atbilst šo noteikumu II nodaļā un šajā nodaļā noteiktajām tehniskajām prasībām.

42. Pārnēsājamais kases aparāts ar elektronisko kontrollenti atbilstoši šiem noteikumiem ir kases aparāts, kurā papīra kontrollentes vietā ir datu nesējs, kurā līdz Z pārskata izdrukāšanai tiek uzkrāta informācija par Z pārskata perioda laikā reģistrētajiem darījumiem augošā secībā. Elektroniskās kontrollentes atmiņas bloka ietilpība nodrošina ne mazāk kā 400 kases čekos norādītās informācijas uzkrāšanu un saglabāšanu līdz Z pārskata izdrukāšanai.

43. Pārnēsājamā kases aparāta ar elektronisko kontrollenti kontrollentē par X pārskatu atļauts norādīt tikai šo noteikumu 19.2.apakšpunktā minētos rekvizītus.

44. Pārnēsājamais kases aparāts ar elektronisko kontrollenti vienlaikus ar Z pārskata izdruku nodrošina kontrollentes datu izdruku.

45. Pārnēsājamam kases aparātam ar elektronisko kontrollenti var nebūt:

45.1. nedzēšamā elektroniskā atmiņa;

45.2. pircēja displejs;

45.3. papīra kontrollente un tās uztīšanas mehānisms;

45.4. konstrukcijā paredzēta naudas kaste.

VI. Specializēto ierīču un iekārtu tehniskās prasības

46. Specializētā ierīce vai iekārta (elektroniska ierīce vai iekārta) nodrošina atsevišķos saimnieciskās darbības veidos ar nodokļiem apliekamo darījumu, kā arī nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanu.

47. Specializētā ierīce vai iekārta fiskālās uzraudzības nodrošināšanai – taksometra skaitītājs – atbilst prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos par metroloģiskajām prasībām mērinstrumentiem, par metroloģiskajām prasībām taksometra skaitītājiem, par mērīšanas līdzekļu verificēšanu, verificēšanas sertifikātiem un verificēšanas atzīmēm, un ir iekļauta valsts mērīšanas līdzekļu reģistrā.

48. Tirdzniecības automāts nodrošina preču pārdošanu vai pakalpojumu sniegšanu un samaksas par darījumu reģistrēšanu bez kasiera operatora līdzdalības, kā arī kopā ar tajā ievietoto vai tam pievienoto ieņēmumu skaitītāju atbilst šajos noteikumos noteiktajām prasībām.

49. Tirdzniecības automātu veidi ir šādi:

49.1. gabalpreču tirdzniecības automāti – automāti, kas par maksu izsniedz gabalpreces vai fasētas preces;

49.2. porciju tirdzniecības automāti – automāti, kas par maksu izsniedz nesafasētas pārtikas produktu porcijas;

49.3. pakalpojumu sniegšanas automāti – automāti, kas par maksu sniedz pakalpojumus.

50. Tirdzniecības automātam ir šāds aprīkojums:

50.1. vismaz viens no šo noteikumu 51.punktā minētajiem ieņēmumu skaitītājiem, kas atbilst šo noteikumu 52. un 53.punktā minētajām ieņēmumu skaitītājam noteiktajām prasībām;

50.2. displejs preču un pakalpojumu cenu, saņemtās samaksas un citas informācijas norādīšanai. Displeju novieto tā, lai pircējs (pakalpojuma saņēmējs) varētu redzēt uz displeja norādīto informāciju;

50.3. taustiņš, ar kuru nodrošina skaidrās naudas atlikuma izsniegšanu klientam, ja tirdzniecības automātā ievietotais ieņēmumu skaitītājs darbojas ar skaidras naudas nomināliem;

50.4. programma, kas nodrošina tirdzniecības automātā ievietotajā vai tam pievienotajā ieņēmumu skaitītājā ierakstītās informācijas saglabāšanu summārajā atmiņā.

51. Tirdzniecības automāta ieņēmumu skaitītāju veidi ir šādi:

51.1. monētu un žetonu ieņēmumu skaitītāji;

51.2. banknošu ieņēmumu skaitītāji;

51.3. magnētisko karšu ieņēmumu skaitītāji;

51.4. viedkaršu ieņēmumu skaitītāji;

51.5. citi bezskaidras naudas ieņēmumu skaitītāji.

52. Tirdzniecības automāta ieņēmumu skaitītājs ir aprīkots ar mehānismu, kas nodrošina skaidras naudas atlikuma izsniegšanu, ja ieņēmumu skaitītājs darbojas ar diviem vai vairākiem skaidras naudas nomināliem.

53. Tirdzniecības automāta ieņēmumu skaitītājs nodrošina:

53.1. šādas informācijas saglabāšanu summārajā atmiņā, ja ieņēmumu skaitītājs darbojas ar diviem vai vairākiem nomināliem:

53.1.1. visa dienas (perioda) laikā saņemto maksājumu kopsumma (summārais rādītājs) – 99999,99 Latvijas Republikas naudas vienības;

53.1.2. maksājumu kopsumma par katru dienas (perioda) laikā pārdoto preču (sniegto pakalpojumu) veidu – 99999,99 Latvijas Republikas naudas vienības;

53.1.3. kopējais summārais atmiņas rādītājs – 99999,99 Latvijas Republikas naudas vienības;

53.2. šādas informācijas saglabāšanu summārajā atmiņā, ja ieņēmumu skaitītājs darbojas ar vienu nominālu:

53.2.1. kopējais dienas (perioda) laikā pārdoto (sniegto pakalpojumu) vienību skaits – 999999 gabali;

- 53.2.2. viena nomināla vērtība;
- 53.2.3. kopējais summārais atmiņas rādītājs – 999999 gabali;
- 53.3. atbilstošu visu izsniegto preču (sniegto pakalpojumu) uzskaiti summārajā atmiņā, ja ieņēmumu skaitītājs uzskaita pārdotās vienības;
- 53.4. atbilstošu visas saņemtās maksas uzskaiti summārajā atmiņā, ja ieņēmumu skaitītājs uzskaita saņemto maksājumu kopsummu;
- 53.5. maksāšanas līdzekļa identificēšanu;
- 53.6. rādījumu negrozāmību un nedzēšamību, nesabojājot plombas;
- 53.7. speciālu procedūru datu saglabāšanas kontrolei summārajā atmiņā katrā tirdzniecības (pakalpojumu sniegšanas) automāta ieslēgšanas reizē pēc strāvas sprieguma avārijas krituma.

54. Specializētā ierīce vai iekārta nodrošina ieņēmumu skaitītāja summārajā atmiņā saglabāto datu nolasišanu no tirdzniecības automāta displeja vai to izdrukāšanu ar printeri (ja tas paredzēts konstrukcijā).

55. Specializētā ierīce vai iekārta (ja tas paredzēts konstrukcijā) izdrukā kases čeku, kurā norādīti šo noteikumu 20.punktā minētie rekvizīti, izņemot 20.11. un 20.12.apakšpunktā minētos rekvizītus. Taksometra skaitītājs nodrošina, lai izdrukātajā kases čekā norādītā informācija atbilstu normatīvajos aktos par pasažieru pārvadāšanu ar vieglajiem taksometriem noteiktajām prasībām.

56. Tirdzniecības automātam plombas ir uzliktas tā, lai nebūtu iespējams patvarīgi mainīt tā konstrukciju un veikt neatļautu ieņēmumu skaitītāja regulēšanu:

56.1. uz tirdzniecības automāta ieņēmumu skaitītāja;

56.2. visās savienojuma vietās ar tirdzniecības automāta ieņēmumu skaitītāju.

57. Taksometra skaitītājam plombas ir uzliktas tā, lai nebūtu iespējams patvarīgi mainīt tā konstrukciju un veikt neatļautu skaitītāja regulēšanu.

58. Uz tirdzniecības automāta ieņēmumu skaitītāja ir neizdzēšams šasijas numurs, ko piešķirjis izgatavotājs, vai numurs, ko piešķirjis apkalpojošais dienests, ja to nav piešķirjis izgatavotājs.

59. Uz specializētās ierīces vai iekārtas korpusa ir neizdzēšams šasijas numurs.

VII. Noslēguma jautājumi

60. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2003.gada 1.jūlija noteikumus Nr.361 "Noteikumi par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektroniskajām ierīcēm un iekārtām" (Latvijas Vēstnesis, 2003, 107.nr.; 2004, 210.nr.).

61. Lietotājs gada laikā pēc šo noteikumu spēkā stāšanās nodrošina, lai kases čekā, X pārskatā un Z pārskatā tiktu norādīta tā juridiskā adrese.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes 1998.gada 22.jūnija Direktīvas [98/34/EK](#) , ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā;

2) Eiropas Parlamenta un Padomes 1998.gada 20.jūlija Direktīvas [98/48/EK](#), ar kuru groza Direktīvu [98/34/EK](#), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā.

Ministru prezidents

A.Kalvītis

Finanšu ministrs

O.Spurdziņš